

Datum : 17 september 2018

Onderwerp: wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewinden

contactpersoon: mr. A.J. Moerman

De Landelijke Organisatie Sociaal Raadslieden (LOSR), aangesloten bij Sociaal Werk Nederland, wil graag twee punten aandragen als reactie op het conceptwetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind.¹

Gemeenten zien hun kosten stijgen door een toenemend beroep op bijzondere bijstand voor de kosten van beschermingsbewind, terwijl ze weinig greep hebben op deze kostenpost. De Centrale Raad van Beroep heeft immers bepaald dat wanneer de rechter oordeelt dat de maatregel nodig is, ook voor bijzondere bijstand de noodzaak vast staat. De zorgen van gemeenten over deze stijgende kostenpost zijn begrijpelijk.

Een burger met financiële problemen voor wie een schuldregeling nog niet mogelijk is krijgt te maken met veel regels, die ook nog eens erg complex zijn. Vaak is de hulp van een professional onmisbaar.

Wanneer het financiële huishouden niet volledig hoeft te worden overgenomen, zijn sociaal raadslieden bij uitstek de professionals die vakkundige ondersteuning kunnen bieden. Zo dragen zij actief bij aan een zo groot mogelijke eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid van de klant.

In veel gemeenten zijn dergelijke laagdrempelige ondersteuningsvoorzieningen ontoereikend, waardoor mensen sneller aangewezen zijn op beschermingsbewind.

En dat is een gemiste kans, want beschermingsbewind is een ingrijpende maatregel voor wie het overkomt, aangezien het complete financiële huishouden wordt overgenomen door de bewindvoerder. Mogelijk zijn er best lichtere maatregelen voorhanden. Via het adviesrecht kan de gemeente de rechter hierover informeren.

Het risico bestaat echter ook dat het advies van gemeenten vooral door de kosten van beschermingsbewind zal zijn ingegeven, met mogelijk tot gevolg dat mensen die eigenlijk echt wel onder bewind zouden moeten worden gesteld, hiervan worden afgehouden.

Bovendien blijkt uit de berichtgeving over dit onderwerp dat er vaak te licht gedacht wordt over beschermingsbewind. De bescherming die uitgaat van beschermingsbewind wordt onderschat. De bewindvoerder doet meer dan alleen maar betalingen verrichten. De bewindvoerder moet ook regelingen en voorzieningen aanvragen, wijzigingen tijdig doorgeven, de beslagvrije voet corrigeren, etc.

---

¹ [Wetsvoorstel adviesrecht gemeenten bij schuldenbewind](#), 25 juni 2018.

Deze handelingen zijn noodzakelijk om een stabiele financiële situatie te creëren. Voor deze handelingen zijn vaardigheden nodig waarover mensen met schulden veelal vanwege een beperkt 'doenvermogen' (tijdelijk) niet beschikken.

Ook wordt het effect van het bewindregister onderschat. De onderbewindgestelde wordt in het geval van schuldenbewind ingeschreven in het bewindregister. Gevolg hiervan is dat degene die een overeenkomst sluit met de onderbewindgestelde geacht wordt op de hoogte te zijn van het beschermingsbewind. De bewindvoerder kan zich hier op beroepen met als gevolg dat schuldeisers niet kunnen verhalen op de onderbewindstaande goederen (art.1:440 BW). Het einde van het bewind brengt hier geen verandering in. Hier gaat dus een behoorlijke bescherming van uit.

Mocht de gemeente van oordeel zijn dat beschermingsbewind niet nodig is dan dient het advies dusdanig onderbouwd te zijn, dat betrokkene hier rechten aan kan ontlenuen.

Het wetsvoorstel stelt geen inhoudelijke eisen aan het advies, met als risico dat op verkeerde gronden geconcludeerd wordt dat beschermingsbewind niet nodig is.

We stellen voor om een aantal minimumeisen voor het advies in de wet op te nemen. Dit kan door aan art. 1:432a BW een extra lid toe te voegen of bij Algemene Maatregel van Bestuur nadere regels te geven, met de volgende strekking:

Het college beschrijft en onderbouwt in het advies of en in welke mate de aanvrager zelf in staat is om:

- *noodzakelijke betalingen te verrichten en voor noodzakelijke uitgaven te reserveren;*
- *regelingen en voorzieningen aan te vragen en eventuele wijzigingen door te geven;*
- *de beslagvrije voet aan te laten passen en betalingsregelingen te treffen.*

Mocht de aanvrager op één of meer van de hiervoor vermelde onderdelen niet in staat zijn dit zelf te doen, dan beschrijft en onderbouwt het college in het advies of dit met een lichtere passende en toereikende voorliggende voorziening is op te vangen, hoe dit vormgegeven wordt en of betrokkene zelf in staat is om deze voorziening tijdig in te schakelen.

Tevens beschrijft en onderbouwt het college of inschrijving in het bewindregister al dan niet nodig is.

De verwachting van de LOSR is dat met deze aanvulling de aanvrager van beschermingsbewind minder snel op oneigenlijke gronden hiervan wordt afgehouden en dat als er sprake is van een lichtere toereikende voorliggende voorziening, dat het advies dusdanig concreet is dat betrokkene hier daadwerkelijk een beroep op kan doen.

Met vriendelijke groet,

Jan Hamming
Voorzitter LOSR

André Moerman
Voorzitter signaleringscommissie LOSR

De LOSR is aangesloten bij Sociaal Werk Nederland.